

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/134/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115207893
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115207893.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: CRIF - Slovak Credit Bureau, s.r.o., so sídlom Malý trh 2/A, 811 08 Bratislava, IČO: 35 886 013, zastúpeného Advokátskou kanceláriou KUHAJDA, s.r.o. so sídlom Karadžičova 47, 811 07 Bratislava, IČO: 47 232 773 p r o t i žalovanej: B.. Y. B., C.. XX.XX.XXXX, S. T., C.. O.. B. XX, o zaplatenie 1351,10 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal dňa 1.4.2015 žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 1477,82 Eur, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1851,10 eur od 28.3.2014 do 9.7.2014, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1801,10 Eur od 10.7.2014 do 1.8.2014, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.751,10 Eur od 2.8.2014 do 12.9.2014, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.701,10 Eur od 13.9.2014 do 1.10.2014, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.651,10 Eur od 2.10.2014 do 3.11.2015, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.601,10 Eur od 4.11.2014 do 1.12.2014, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.451,10 Eur od 2.12.2014 do 24.2.2015, zmluvného úroku vo výške 11,85% ročne zo sumy 1.401,10 Eur od 25.2.2015 do 9.3.2015 a uplatnil si aj úrok z omeškania vo výške 8,25% ročne z tých súm a od tých dátumov ako sú uvedené aj pri zmluvných úrokoch. Nárok uplatnil zo zmluvy o kontokorentnom úvere uzavretej medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovanou. Uviedol, že dňa 27.3.2014 bola predmetná pohľadávka postúpená žalobcovi.

Pred začatím konania vo veci samej písomným podaním zo dňa 19.10.2015 zobrať žalobca v časti o istinu vo výške 146 Eur žalobu späť vzhľadom na to, že žalovaná uhradila 2 splátky po 73 Eur dňa 1.10.2015 a 15.10.2015.

Žalovaná uznala svoj dlh z predmetnej zmluvy a uviedla, že je ochotná ho splácať v mesačných splátkach po 73 Eur a preto následne na pojednávaní dňa 21.10.2015 uzavrela s právnym zástupcom žalobcu zmier. Súd však tento zmier neschválil uznesením č.k. 11C/134/2015-92 zo dňa 21.10.2015. Dospel totiž k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom s poukazom na § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.11.2015.

Napriek vyslovenému právnemu záveru v právoplatnom vyššie citovanom uznesení žalobca trval na žalobe.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o účte zo dňa 21.2.2002, zmluvnou o vydaní a používaní bankovej platobnej karty zo dňa 21.2.2002, zmluvou o kontokorentnom úvere zo dňa 23.2.2004, dodatkom č. 1 k zmluve o bežnom účte zo dňa 13.10.2004, dodatkom č. 1 k zmluve o kontokorentnom úvere zo dňa 13.10.2004, všeobecnými obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne a.s., odstúpením od zmluvy zo dňa 23.7.2013, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 21.2.2002 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovanou zmluva o sporožirovom účte a ďalšia zmluva o vydaní a používaní bankovej platobnej karty.

Následne a to 23.2.2004 bola uzavretá zmluva o kontokorentnom úvere s úverovým rámcom 30.000 Sk na dobu 1 roka s predlžovaním zmluvy vždy o dobu jedného roka, ak dlžník neoznámí veriteľovi najneskôr v lehote 1 mesiaca pred uplynutím doby trvania zmluvy, že nemá záujem o predĺženie doby trvania zmluvy, maximálne však do dosiahnutia 65.roku dlžníka. Zmluva sa viazala k sporožirovému účtu žalovanej, uvedená je v nej úroková sadzba 10,85% p.a., konečná splatnosť úveru 22.2.2005, ale v zmluve chýba údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“).

Dodatkom č. 1 zo dňa 13.10.2004 bol zmenený úverový rámec na 48.000 Sk.

K ukončeniu zmluvy došlo odstúpením od zmluvy zo strany veriteľa teda Slovenskej sporiteľne a.s. listom zo dňa 27.3.2013. V tomto liste veriteľ vyčíslil aj svoju pohľadávku voči žalovanej na sumu 1.884,21 Eur a žalovanú vyzval na jej úhradu v lehote 7 dní od doručenia daného oznámenia. Žalobca však nevedel preukázať, kedy tento list bol doručený žalovanej.

Možnosť odstúpenia od zmluvy bola upravená vo Všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne a.s. v časti 17 bode 17.2, podľa ktorého banka je oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak klient poruší ustanovenia zmluvy podstatným spôsobom (písm. b/).

Doručovanie písomnosti banky je upravené v časti 10 spomínaných VOP. Konkrétne podľa bodu 10.3 pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie.

Dňa 27.3.2014 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom. Podľa písomného oznámenia postupcu žalovanej listom zo dňa 1.4.2014 bola postúpená aj pohľadávka z nepovoleného prečerpania na jej účte vo výške 1.977,82 Eur.

Žalobca nevedel preukázať existenciu písomnej výzvy Slovenskej sporiteľne a.s. na úhradu omeškaných splátok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Uviedol, že nemá možnosť preukázať, že takáto výzva bola spracovaná a vyslovil právny záver o tom, že uvedená výzva nie je predpokladom platného postúpenia pohľadávky, ale že jej účelom je ochrana bankového tajomstva.

Žalovaná na pojednávaní potvrdila, že žiadna takáto výzva Slovenskej sporiteľne a.s. jej doručená nebola, doručené jej bolo len oznámenie o postúpení pohľadávky na žalobcu.

Súd sa nestotožnil s právnym názorom žalobcu ohľadom výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vzniká postúpená pohľadávka; banka alebo

pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Predmetom tohto konania je záväzkový vzťah vyplývajúci z bankového úveru, ktorý na rozdiel od úverov nebankovej spoločnosti je regulovaný aj osobitnou právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona o bankách. Na postúpenie pohľadávky je preto potrebné aplikovať nielen všeobecnú právnú úpravu podľa § 524 a násl. Občianskeho zákonníka, ale aj osobitnú úpravu uvedenú v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Toto ustanovenie totiž poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku.

Zákonným predpokladom postúpenia pohľadávky bankou inej osobe je teda bezúspešná písomná výzva banky na úhradu dlžných splátok, s ktorými je dlžník v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní. Pokiaľ banka túto podmienku nesplní, nemôže platne pohľadávku postúpiť inej osobe. Žalobca pritom nepreukázal splnenie tejto zákonnej podmienky na platné postúpenie pohľadávky, pričom ani netvrdil, že by jeho právny predchodca doručoval žalovanej spomínanú písomnú výzvu. Súd preto vyhodnotil zmluvu o postúpení predmetnej pohľadávky pre rozpor so zákonom ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi preto chýba aktívna legitimácia v tomto spore a nemá právo uplatňovať predmetnú pohľadávku voči žalovanej (napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove 6Co 119/2013 zo dňa 29.5.2014 alebo 4Co 145/2014-341 zo dňa 11.3.2015).

Súd mal za to, že zmluva o kontokorentnom úvere uzavretá medzi pôvodným veriteľom a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou. V tejto súvislosti možno poukázať na § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2003 do 30.6.2004). Podľa citovaného typovou zmluvou sa rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Žalovanú je potrebné považovať za spotrebiteľa, ako to vyplýva z § 2 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Na účely daného zákona sa totiž spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

Súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali, že všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane tých, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka majú občianskoprávny charakter. Nejasnosti v tomto smere už odstránil zákon č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka o nasledovnú vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti spomínaného zákona aj na skôr vzniknuté právne vzťahy. Tento právny záver totiž vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3Mcdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Je náležité a plne v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, ak sa pre spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo. Súd dodáva, že k totožnému právnomu záveru o účinkoch odstúpenia od zmluvy o bežnom účte dospel Krajský súd v Prešove v rozsudku 6Co 182/2013 zo dňa 10.6.2014, 5Co 85/2013 zo dňa 21.8.2014, 14Co 64/2013 zo dňa 28.11.2013, Krajský súd v Trnave v rozsudku 24Co 9/2014 zo dňa 27.8.2014 a Krajský súd v Nitre v rozsudku 5Co 243/2013 zo dňa 5.2.2014. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý uznesením I.US 402/2013 zo dňa 19.6.2013 sťažnosť odmietol, pretože právne posúdenie odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľskom úvere považoval za ústavne konformné.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v dôsledku odstúpenia od zmluvy zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú aj práva a povinnosti zo zmluvy. Iné zmluvné dojednanie by súd musel vyhodnotiť ako neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na uvedený právny záver prichádza následne do úvahy aplikácia § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Pri odstúpení od zmluvy si teda účastníci majú vrátiť len vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Žalobca teda môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol jeho právny predchodca žalovanej bez akýchkoľvek vedľajších plnení ako sú poplatky či úroky. Nemôže totiž požadovať plnenie zo zmluvy, ktorá sa zrušila od začiatku v dôsledku jeho odstúpenia od zmluvy.

Navyše v danom prípade možno dospieť aj k záveru o premlčaní nároku. Účinky odstúpenia od zmluvy v zmysle VOP totiž nastali 30.3.2013 (tretí deň po odoslaní). Nasledujúceho dňa teda 31.3.2013 začala plynúť aj premlčacia lehota podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 5b zákona č. 102/2014 Z.z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Pre vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo žalobcovi vo forme poskytnutých finančných prostriedkov žalovanej, platí dvojnásobná subjektívna premlčacia lehota, ktorá plynie odo dňa nasledujúceho po účinnom odstúpení od zmluvy, teda jej začiatok plynie od 31.3.2013 a končí dňa 31.3.2015. Žaloba na súd bola podaná až 1.4.2015, t.j. deň po lehote, preto aj z dôvodu premlčania súd musel žalobu zamietnuť.

Na záver je potrebné poznamenať, že v zmluve o kontokorentnom úvere chýba údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čo je nevyhnutné v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Absencia tohto údaju pritom spôsobuje to, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol v konaní neúspešný a preto s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. mu náhrada trov neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.